

znam ten, že soud rekursní neb soud první stolice omezuje možnost přistoupení ke společenstvu pouze na osoby téhož povolání a odborného zaměstnání. Z oné různosti pouze vyvozuje, že nejde o společnou výrobu, o společné provozování podniku, nýbrž o pouhé účastenství na zisku. Také zmínka o potřebě licence k provozování zamýšleného podniku nemá významu, jaký jí přikládá dovolací recurs, neboť není nedostatek licence prohlášen za překážku zápisu společenstva do rejstříku. Schází-li podstatná náležitost společné výrobní činnosti, netřeba se obíratí další otázkou, zdali musí býti činnost ta obmezena na členy. Vývody dovolacího rekursu neprokazují, že usnesení souhlasná obou nižších soudů jsou zřejmě protizákonná. Nejsou tu tedy podmínky § 16 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z., za kterých by bylo možno změnití souhlasná usnesení ta. — — —

Čís. 193. ✓

V tom, že průvodčí vlaku, byť i prudce, přirazil dvěře osobního vozu, nepřesvědčiv se dříve o tom, nehrozí-li z toho nebezpečí pro cestující, nemusí nutně, ale může za zvláštních okolností, spočívatí příhoda v dopravě.

(Rozh. ze dne 3. června 1919, Rv I 269/19.)

Dne 4. dubna 1918 zamýšlela žalobkyně A. nastoupiti cestu osobním vlakem. Při mimořádném návalu cestujících nebyla, ač celý vlak obešla, s to, do vlaku se dostat. Dospěvši k poslednímu vozu, obrátila se se žádostí o místo na průvodčího. Tento zavedl žalobkyni a ještě jednu starší ženu na druhou od nástupiště odvrácenou stranu vlaku, otevřel dvěře posledního vozu a vyzval obě ženy, by rychle do přeplněného vozu nastoupily. Nejprve vstoupila žalobkyně. Když již stála na chodbě vozu, pokoušela se o vstup do vozu ona druhá stará žena, ověšená těžkým baťochem. Chtějíc jí pomoci, žalobkyně podala jí jednu ruku, druhou pak zachytila se za rám u dveří vozu. Dříve ještě než druhá žena byla hotova s nastupováním, dáno z předu vlaku znamení k odjezdu. Průvodčí vlaku přirazil prudce dvěře vozu, při čemž prsty žalobkyně přiskřípnuty. K žalobě o náhradu škody uznaly všechny tři stolice nárok co do důvodu za ospravedlněný, nejvyšší soud mimo jiné z těchto

důvodů:

Soud odvolací posoudil i po stránce právní (§ 503 č. 4 c. ř. s.) rozepří zcela správně. Sluší sice přiznati, že uzavírání, ba i prudší přirážení dveří osobních vagonů průvodčími vlaku před jeho výjezdem ze stanice nezakládá samo o sobě z pravidla příhodu při dopravě po rozumu § 1 zák. o ruč. žel., to jest událost, která se od normálně obvyklého způsobu dopravy odchyluje. Jeť činnost tato přímo jednou ze služebních povinností průvodčích vlaků, kteří se také při krátkosti času, který mají k dispozici, a při spěchu, v němž musí v zájmu rychlé dopravy tento svůj úkol plniti, nemohou u každých jednotlivých dveří bližší prohlídkou vnitřku vozů

o tom přesvědčiti, nehrozí-li tím žádné nebezpečí cestujícím, to tím méně, ani jsou oprávněni, s tím počítati, že tito vynaloží sami dle § 1297 obč. zák. veškeru pozornost a opatrnost, která je nutná k jejich vlastní ochraně, a že se nevydají sami lehkově v nebezpečí. Mimo to není také přirážení dveří vagonů, předpokládajíc, že cestující zákonem jim uloženou pozornost a opatrnost vynaloží, samo o sobě ani způsobit, přivoditi poranění na těle. Pouhé přirážení nezakládá proto ani v případě našem příhodu při dopravě, jež poranění žalobkyně, přiskřípnutí jejího prstu přivodila. Zcela správně uznal však soud odvolací za příhodu při dopravě, která úraz vyvolala, skutečnost, že dříve ještě, nežli vstoupila do vozu stará žena, které žalobkyně byla při nastupování nápomocna, zazněl signál k odjezdu a že následkem toho průvodčí vlaku, který dveře uzavíral, učinil tak rovněž předčasně, a že k oběma těmto zcela zřejmým úchybkám od normálně obvyklého způsobu dopravy došlo proto, že průvodčí ten nechal žalobkyni, onu starou ženu a ještě dvě jiné osoby nastupovati do vozu proto, že týž byl přeplněn, se strany od peronu odvrácené, ze které se za normálních okolností nenastupuje a dle dopravních předpisů vůbec nastupovati nemá. Že všechny tyto události, které ze vzájemné příčinné souvislosti vedly k tomu, že žalobkyni, která podávajíc oné staré ženě při nastupování ruku, se druhou rukou přidržovala bostranní stěny, byl přiráženými konduktérem dveřmi přiskřípnut prst, jsou na nejméně nepravidelnostmi a tudíž příhodami při dopravě po rozumu § 1 zák. o ruč. žel., jest na bíledni; poněvadž pak přivodily úraz žalobkyně, platí zde právní domněnka o ručení žalované dráhy. Namítajíc vlastní zavinění žalobkyně z neopatrnosti podle § 1297 obč. zák., neuplatňuje dovolání vlastně příslušného exkulpačního důvodu dle § 2 zák. o ruč. žel., neboť netvrdí a nemůže ani tvrditi, že svrchu uvedené příhody při dopravě byly způsobeny zaviněním poškozené; namítá tím vlastně jen nedostatek příčinné souvislosti mezi zmíněnými příhodami a jejím úrazem, pokud se týče, že příčinná tato souvislost je aspoň z části vlastním zaviněním žalobkyně přerušena. Než ani v tomto směru není námitka ta opodstatněna. V tom, že žalobkyně, pomáhajíc oné staré ženě při nastupování tím, že ji rukou do vozu vytahovala, se přidržela druhou rukou nejbližšího místa stěny vozu, nelze již proto spatřovati žádného zavinění, poněvadž mohla právem počítati s tím, že průvodčí vlaku předčasně, před nastoupením oné ženy do vozu, dveře jeho nepřirazí. Rovněž tak nemůže býti o tom řeči, že by přeplnění vozu cestujícími a cestovními zavazadly, třeba by bylo vyvoláno mimořádnými válečnými poměry, zakládalo jakoukoliv a tím méně neodvratnou náhodu (vyšší moc), jež po rozumu § 2 zák. o ruč. žel. žalovanou dráhu povinnosti k náhradě sprostuje; neboť nehledě ani k tomu, že železnice mohou a snad i mají takováto přeplnění vozů odvracet buď vhodnějším rozdělováním cestujících neb obmezenějším jich přijímáním k dopravě, zakládá toto přeplnění vozu spíše ještě další nepravidelnost a tudíž příhodu při dopravě po rozumu § 1 zákona o ruč. žel., která by mohla býti pokládána mnohem spíše za další důvod pro ručení žalované dráhy nežli za důvod exkulpační.